

Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

1 (3)

Datum
2023-06-14

Ärendebeteckning
400-2748-2023

Boverket
remiss@boverket.se

Begäran om yttrande över Boverkets förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö samt hushållning med vatten och avfall med konsekvensutredning, 29/2022.

Er beteckning: 29/2022

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Västerbotten tillstyrker förslaget i stort och ser positivt på grundprincipen med funktionskrav, vilka med rätt förutsättningar i övrigt kan leda till såväl branschutveckling som god platsspecifik anpassning vid framför allt ombyggnad. Länsstyrelsen bedömer dock att förslaget bitvis innebär försämringar och anser därför att föreskrifterna kopplade till 5.3.2 luft, 5.3.3 ljusförhållanden och 5.3.5 rumshöjd bör omarbetas och förändras.

Funktionskraven ställer större krav på kompetens för att bedöma om kraven är uppfyllda och speciellt för att uppnå innovationshöjd och teknikutveckling. För att uppnå detta ser Länsstyrelsen i Västerbotten behov av utökat stöd i form av vägledning från Boverket. Detta framför allt för att underlätta för mindre kommuner och för mindre byggaktörer vid bedömning av ifall funktionskraven uppfyllts.

Västerbotten är landets näst största län, men också ett län där flera av kommunerna utgör de lägst befolkade i landet. Merparten av länets kommuner har knappa resurser och få tjänstepersoner inom byggnadsnämndens verksamhetsområde. Det är också svårt att hitta och knyta till sig den kompetens som behövs. Samtidigt pågår på senare år vad som brukar beskrivas som ”den gröna industrialiseringen” som innebär ett stort exploateringsstryck och högt tempo i delar av länet. De stora kommunerna är mer vana vid att hantera en hög tillväxttakt, medan de mindre kommunerna ställs inför en större utmaning då de kommunala resurserna inte ökat. Sammantaget går det att konstatera att Västerbottens län står för stora exploateringsutmaningar av olika slag vilka kan göra utmaningen med övergången till funktionskrav än mer utmanande. Därför vill Länsstyrelsen i Västerbotten understryka vikten av att staten fortsatt ges ansvar för att ta fram kompletterande vägledningar som stöd för uttolkning av funktionskraven.

Länsstyrelsen vill även lyfta fram förutsättningarna för de mindre byggaktörerna som står för en ansevärd andel av de byggprojekt som årligen färdigställs i vårt län. Denna grupp kan komma att få svårt att hantera de nya funktionskraven. Länsstyrelsen Västerbotten vill understryka vikten av att Boverket i dialog med sektorsföreträdare säkerställer att det finns goda förutsättningar även för de mindre aktörerna vid implementeringen.

Länsstyrelsens tillsynsvägledning

Boverket ska tillsammans med Länsstyrelsen ge tillsynsvägledning i enlighet med 8 kap 13-14 §§ PBF. Införandet av ett ändrat regelverk för byggregler kommer att innebära ett ökat behov av vägledningsinsatser. Arbetet kommer inledningsvis att bli resurskrävande. Men även fortsättningsvis kommer sannolikt behovet av tillsynsvägledning att öka när kommunerna ska ingripa senare i byggprocessen.

Innan och i samband med föreskriftens ikraftträdande bör Boverket ges tillräckliga resurser för att klara bland annat de omfattande informationsinsatserna som behövs för detta ändamål.

Synpunkter på specifika delar av föreskrifterna

5.3.2 Luft

Forcering av luftflöden och vädring

”För att inte skapa teknisk lösning har specifika krav på vädringsmöjligheter via öppningsbara fönster eller vädringsluckor liknande formulering i avsnitt 6:253 BBR inte förts in.” (sida 73)

Länsstyrelsen i Västerbotten ser behov av att justera förslaget avseende forcering av luftflöden och vädring. I första hand bör öppningsbara fönster och vädringsmöjlighet finnas i rum där människor vistas i mer än tillfälligt, men om behov finns av avsteg från detta med anledning av att andra stora nyttor då kan uppnås kan det ändå vara acceptabelt med undantag från detta. Detta förutsätter dock ändå att avsaknaden av öppningsbara fönster och vädringsmöjligheter inte leder till bristfälliga livsmiljöer och att krav ställs på resilienta lösningar så till vida att det finns alternativa ventilationsmöjligheter ifall den tekniska lösningen blir ur funktion.

5.3.3 Ljusförhållanden

Direkt dagsljus används inte som begrepp

”Syftet är att medge fler lösningar, till exempel där dagsljuset passerar flera glaspartier, såsom balkonginglasning och fönster, eller reflekterat

dagsljus, fiberkabel eller annan teknik, så länge som kravet på dagsljusfaktor kan uppnås.” (sida 75)

Länsstyrelsen avstyrker detta förslag eftersom det öppnar upp för bostäder under mark, i källare eller i mycket mörka lägen vilka helt blir beroende av indirekt ljus t ex genom taklanterniner ”fiberkablar” eller annan teknik.

Solljuskrauet undantar alla bostäder under 35 kvadratmeter

”I BBR undantas studentbostäder, men i författningsförslaget undantas alla bostäder som är mindre än 35 kvadratmeter.” (sida 79)

”För att göra reglerna enklare har detta inte tagits med i det slutliga förslaget.” (sida 79)

Länsstyrelsen avstyrker detta förslag och menar att förenkling inte är ett ändamål i sig. Att undantaget sedan tidigare gäller för studentbostäder är kopplat till att detta sågs som en tillfällig boendemiljö, men med den här förändringen så permanentas sådana livsmiljöer.

5.3.5 Rumshöjd

Avsedd användning styr vad som är tillräcklig rumshöjd.

”Vid bestämning av vad som är en tillräcklig rumshöjd behöver man ta hänsyn till faktorer som påverkar som antalet personer som antal personer som samtidigt vistas i rummet, rummets storlek, typen av aktivitet i rummet, hur länge man vistas i rummet, användarnas känslighet” (sida 86)

”Att rumshöjden är tillräcklig i dessa typer av utrymmen ska verifieras av byggherren.” (sida 86)

Länsstyrelsen gör bedömningen att rumshöjden är en faktor där kvalitet riskerar att bli åsidosatt i strävan efter att rymma en våning extra och avstyrker därför förslaget. Det ekonomiska incitamentet bedöms i det här fallet missgynna kvaliteten om ingen miniminivå anges.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsarkitekt Elin Olsson med planarkitekt Sara Stomfelt som föredragande.